

ברית המועצות

לשון הרע

שתי נשים לבושות-שחורים התחבקו תוך ככי ברחוב המוסקבאי, סביבם הסתדר מעגל של חברי ברית-הנוער הקומוניסטית, שמנעו בעד זרים לגשת אליהן. אך כמה יידידים הגיעו אליהן, חיבקו אותן אף הם. הן היו נשותיהם של הסופרים יוקי דניאל ואנדריי סיניאבסקי, שניהם בני 40. רגעים ספורים לפני-כן נכנסו השניים ל-מכונית-בית-סוהר שחורה, הוסעו מן ה-מקום. יעדם: מחנות-עבודה של "מישטר חמור", מן הסתם בסיביר, בהם יבלה סיניאבסקי שבע שנים, דניאל חמש שנים. על פסקדין זה אין עירעור, אלא תיתכן רק בקשה לחנינה.

השמצה עצמית. השניים נאשמו ב-השמצה המדינה הסובייטית. אך בפסקדין זה השמיצה המדינה הסובייטית את עצמה כפי ששום סופר לא היה מסוגל להשמיצה. "פסקדין בלתי-אנושי!" קרא הסופר ה-סובייטי ואלרי תארטיס, שיצא לא-מכבד לסיור-הרצאות בבריטניה, ברשות השלטון-נות הסובייטיים. "וזה חזרה לשיטות סטא-לין! הן מגלות את המהות הפאשיסטית של המישטר הסובייטי!"

קומוניסטים אחרים לא היו פחות קיצוניים. כתב הסופר הנודע לואי אראגון, חבר הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הצרפתית: "הבעייה אינה נעוצה באופי הסופרים שהורשעו, או בכשרונם. אפילו לסופר בניוני הזכות לחיות בחופש..."

"שלייל חרותם בעון תוכנו של רומאן... זהו תקדים המויק יותר לעניין הסוציאלי-ליום מאשר כל כתבי דניאל וסיניאבסקי!" "מישהו יכול לחשוב כי נוהל זה נעוץ בעצם מהותו של הקומוניזם, וכי פסק-הדין הוא אות למה שיקרה בכל ארץ שבה יבוטל ניצול האדם בידי רעהו. "חובתנו היא להצהיר שאין זה כך, וכי זה לא יוכל לקרות בצרפת!"

במקום יריה בקרקפת. ההשחאה לתקופת סטאלין היתה מוגזמת במקצת. אילו קרה הדבר בימי סטאלין, לא היה נערך כל משפט. אנשי הבולשת היו מחסי-לים את השניים בשקט, באחד המרתפים, באמצעות יריית-אקדה בקרקפת. לכל היותר היה נערך להם משפט-ראחה, בו היו ה-שניים מודים בכל האשמות, מאשימים את עצמם ומבקשים שידונו אותם למוות.

סיניאבסקי ודניאל לא הודו ולא התחננה. הם טענו כי יצירותיהם — שהוגנבו ל-"חז"ל, ושפורסמו שם בשמות כרויים — לא נועדו לתהור תחת המישטר. ניתן להם לנאום ארוכות על חופש-היצירה באולם בית-המשפט, בנוכחות עתונאים סובייטיים. (הקהל הרחב ועתונאים זרים לא הורשו להיות נוכחים. שני עתונאים צרפתיים, ש-ניסו לתהור פנימה, נאסרו על-ידי חברי ברית-הנוער הקומוניסטית והובלו למשרה, שם שותררו.)

אך אם הנוהל השתנה לטובה מאז ימי סטאלין, הרי מוכיח המשפט כי עצם ה-גישה לחופש-הביטוי וחופש-היצירה לא השתנה. על כן קומם פסק-הדין את שוה-ריהחופש בכל העולם, גרם לברית-המועצות נזק שלא ישוער.

ארצות הברית

הפשע אינו משחרר

יתכן כי הפשע אינו משתלם בארצות-הברית. אך עד כה הוא שיחרר את הפושעים — מן הצבא. צבא ארצות-הברית לא גייס אנשים בעלי עבר פלילי, כשם שלא גייס חולים ואנשים בעלי מנת-מישכל נמוכה. התוצאה: היו צעירים שעברו בכונה תחילה עבירה כלי-שהי על החוק, נשפטו לעונש קל — ושחררו מחובת-הגיוס. היה כדאי יותר לבלות חודש בבית-הסוהר, מאשר לבלות חודשים ארוכים בנינג'ל וראט-נאמי, תחת אש יעילה של הוויאט-קונג.

השבוע החליט הצבא לסתום את החור. הוא עשה זאת מאונס, כי עד האחד ביוני עליו לגייס 360 אלף איש, ובשנה שלאחר מכן 169 אלף איש נוספים. כוח-אדם זה אינו מצוי עוד בין חיבוי-הגיוס בעלי ה-רמה הגבוהה — ועל כן יש צורך להוריד את רמת הבריאות, המוסר ומנת-המישכל. מי שרצה, יכול היה לראות בכך משהו סימלי. אם המלחמה כולה היא פשע — מדוע לשחרר ממנה את הפושעים דווקא?

לבוחר
בטוב ביותר:
TIME

רמה בינלאומית, איכות בינלאומית
זוהי TIME פאר תוצרת דובק,
תערובת אמריקאית, פילטר חדיש,
קינג-סייז וקופסת מכסובב הדורה.

בחר בטוב ביותר - עשן TIME

